

กระทู้ถามที่ ๑๐๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาวิกฤติปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำประแสร์และปัญหาภัยแล้งในพื้นที่
อำเภอวังจันทร์ อำเภอกกลง และอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ด้วยปัจจุบันอ่างเก็บน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง มีปริมาณน้ำเหลือแค่เพียงร้อยละ ๗.๔๗ คิดเป็นปริมาณน้ำ ๒๒.๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร (ความจุอ่าง ๒๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร) ซึ่งไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค การผลิตน้ำประปาและไม่เพียงพอต่อภาคการเกษตรกรรมในพื้นที่อำเภอกกลง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา มีปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างหนัก แม้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อยู่ในพื้นที่ก็ตาม

ด้วยเหตุดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ราษฎรที่เป็นเกษตรกรและประชาชน ผู้ใช้น้ำในพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำประแสร์จำนวนมากได้ออกมาชุมนุมเรียกร้อง ณ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ โดยมีข้อเรียกร้อง ดังนี้

๑) ให้บริษัท อีสต์ วอเตอร์ จำกัด หยุดสูบน้ำไปยังเขตนิกมอุตสาหกรรม ทั้งในจังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรีในช่วงแล้งนี้ทันที และจะอนุญาตสูบน้ำได้ต่อเมื่อมีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำ อย่างเพียงพอเกินร้อยละ ๑๐ ของความจุอ่าง

๒) ต้องอนุญาตให้ตัวแทนจากอำเภอวังจันทร์ อำเภอเขาชะเมา และอำเภอกกลง เข้าร่วมตรวจสอบการสูบน้ำของชลประทานและการสูบน้ำของบริษัท อีสต์ วอเตอร์ จำกัด

๓) ให้ชลประทานดำเนินการขุดลอกแก้มลิงเร่งด่วนและขุดสันดอนดินและตะกอนต่าง ๆ เพื่อให้มีพื้นที่กักเก็บน้ำในปริมาณมากขึ้น

๔) ให้ดำเนินการโครงการทำแนวคันดินกั้นน้ำเพื่อใช้กักเก็บน้ำในฤดูแล้ง

ต่อมาในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ราษฎรอำเภอกกลง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา ที่เป็นเกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ได้มีมติส่งตัวแทนเพื่อยื่นหนังสือ ข้อเรียกร้องต่อพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ที่มีภารกิจลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำ และมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ภาคตะวันออก ณ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง แต่ปรากฏว่าตัวแทนราษฎรไม่ได้รับโอกาสให้เข้ายื่นหนังสือหรือได้รับเชิญ

เข้าร่วมประชุมแต่อย่างใด มีเพียงตัวแทนภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดระยองเท่านั้นที่ได้รับโอกาสเข้าร่วมประชุม ตัวแทนราษฎรซึ่งเป็นเกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่ จึงทำได้เพียงยื่นหนังสือผ่านข้าพเจ้าในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ได้รับเกียรติให้เข้ายื่นหนังสือดังกล่าวหรือนำเสนอในที่ประชุมโดยตรงต่อพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีแต่อย่างใด เนื่องจากนายสุรศักดิ์ เจริญศิริโชติ ผู้ว่าราชการจังหวัดระยองแจ้งว่าคณะผู้จัดการประชุมไม่ได้จัดเตรียมเก้าอี้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ เมื่อข้าพเจ้าและตัวแทนราษฎรหมดโอกาสยื่นหนังสือโดยตรงต่อพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ตัวแทนราษฎรจึงได้ยื่นหนังสือขอเรียกร้องดังกล่าวผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง โดยหวังว่าจะนำข้อเรียกร้องดังกล่าวเข้าที่ประชุม แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดระยองกลับส่งมอบหนังสือดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัด โดยมีได้นำหนังสือเรียกร้องที่เป็นความเดือดร้อนเฉพาะหน้าเร่งด่วนของราษฎรดังกล่าวเสนอต่อรองนายกรัฐมนตรีในที่ประชุมแต่อย่างใด เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความไม่พอใจและความไม่เชื่อใจต่อรัฐบาลให้แก่ราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวแทนราษฎรซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรในพื้นที่ไม่ได้รับเกียรติไม่ได้รับโอกาสการเรียกร้องการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการน้ำจากรัฐบาลเอกเช่นที่ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมได้รับ หวั่นเกรงว่าผู้ใช้อำนาจรัฐจะบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมอย่างไม่เป็นธรรมไม่โปร่งใส เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมาตลอดจนพื้นที่ในจังหวัดระยอง ให้เกิดความสมดุลต่อภาคการอุปโภคบริโภคของประชาชนภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่เขตส่งเสริมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อราษฎรและเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กรณีข้อเรียกร้องของราษฎรให้บริษัท อีสต์ วอเตอร์ จำกัด หยุดสูบน้ำไปยังเขตนิกมอุตสาหกรรม ทั้งในจังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรีในช่วงแล้งนี้ทันที และจะอนุญาตสูบน้ำได้ต่อเมื่อมีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำอย่างเพียงพอเกินร้อยละ ๑๐ ของความจุอ่าง ตลอดจนการอนุญาตให้ตัวแทนจากอำเภอวังจันทร์ อำเภอเขาชะเมา และอำเภอแกลง เข้าร่วมตรวจสอบการสูบน้ำของชลประทานและการสูบน้ำของบริษัท อีสต์ วอเตอร์ จำกัด นั้น รัฐบาลสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีโครงการให้กรมชลประทาน หรือกรมทรัพยากรน้ำ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการขุดลอกแก้มลิงเร่งด่วนและขุดสันดอนดินและตะกอนต่าง ๆ เพื่อให้มีพื้นที่กักเก็บน้ำในปริมาณมากขึ้น ตามข้อเรียกร้องของราษฎร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ หรือปีงบประมาณ ๒๕๖๔ หรือไม่ หากมีจะดำเนินการเมื่อใด และหากไม่มีโครงการดังกล่าวนี้จะแก้ไขปัญหาภัยแล้งดังกล่าวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๔. รัฐบาลมีแผนดำเนินการโครงการทำแนวคันดินกั้นน้ำเพื่อใช้กักเก็บน้ำในฤดูแล้ง เพื่อรองรับแนวทางป้องกันภัยแล้งในอนาคตหรือไม่ จะดำเนินการเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

บัญญัติ เจตนจันทร์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดระยอง

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๒ ร.

ของ นายบัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์
เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาวิกฤตปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำประแสร์และปัญหาภัยแล้งในพื้นที่
อำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาวิกฤตปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำประแสร์และปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ อำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

การแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่อำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมากรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตาม วิเคราะห์ประเมิน แก้ไขสถานการณ์น้ำมาอย่างต่อเนื่องโดยมีการก่อสร้างระบบสูบล้อคลองสะพานมาเติมยังอ่างเก็บน้ำประแสร์ ขณะนี้สามารถสูบล้นได้แล้วกว่า ๓.๖ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ตามแผนพัฒนาแหล่งน้ำในแผนแม่บทโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการน้ำภาคตะวันออกรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และคณะรัฐมนตรีแล้ว มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัดระยอง ได้แก่ โครงการสูบล้อคลองสะพาน - ประแสร์ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพล์ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองน้ำเขียว เครือข่ายอ่างคลองโพล์ - ประแสร์ และอ่างเก็บน้ำเขาจอมแห - เขานั่งยอง ซึ่งทั้ง ๕ โครงการจะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ รวมทั้งมีการวางแผนระบบโครงข่ายน้ำภาคตะวันออกในพื้นที่ EEC ไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้น้ำ ในด้านการจัดสรรน้ำในพื้นที่ ได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนผ่านคณะกรรมการจัดการชลประทานอ่างเก็บน้ำประแสร์ (Joint Management Committee for Irrigation : JMC) ซึ่งจะมีการประชุมก่อนฤดูกาลส่งน้ำในห้วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี เพื่อวางแผนการจัดสรรน้ำให้ทุกกิจกรรมตามปริมาณน้ำต้นทุนประกอบด้วย ด้านอุปโภค บริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ การเกษตร การอุตสาหกรรม และอื่น ๆ โดยเน้นการจัดสรรน้ำให้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่ชลประทานให้เพียงพอ จำนวน ๑๗๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งครอบคลุมเขตพื้นที่อำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมา ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงสิทธิการใช้น้ำของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและยั่งยืนในการใช้น้ำ อีกทั้งได้ขอให้ทุกภาคส่วนสำรองน้ำไว้ในกิจกรรม และสร้างกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้น้ำแต่ละภาคส่วนเพื่อลดความขัดแย้งในการใช้น้ำ

คำตอบข้อที่ ๒

กรณีการสูบล้นน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์ไปยังอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ลุ่มน้ำคลองใหญ่ จังหวัดระยอง เป็นการสูบล้นเพื่อไปช่วยเหลือด้านอุปโภคบริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม และได้หยุดการสูบล้นน้ำแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เนื่องจากมีฝนตกในพื้นที่ส่งผลให้สถานการณ์น้ำดีขึ้น สำหรับการตรวจสอบปริมาณการสูบน้ำของกรมชลประทาน และการสูบน้ำของบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) นั้น หากมีตัวแทนจากอำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมาขอเข้าร่วมตรวจสอบการสูบน้ำดังกล่าวก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้ดำเนินโครงการและมีแผนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำประแสร์ ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ทำการขุดร่องชักน้ำโดยใช้รถขุด จำนวน ๒ แห่ง เพื่อช่วยเหลือการอุปโภค - บริโภค ได้แก่ (๑) บริเวณหมู่ ๖ ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ และ (๒) บริเวณหมู่ ๗ ตำบลชำฮ่อ อำเภอเขาชะเมา ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๒. เตรียมความพร้อมเพื่อประชุมร่วมกับเกษตรกร บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และได้ดำเนินการสำรวจออกแบบแก้มลิงแล้วเสร็จ จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้

๒.๑ แก้มลิงหมู่ที่ ๔ บ้านหนองม่วง ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ ปริมาณดินขุดประมาณ ๑๑๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๒.๒ แก้มลิงหมู่ ๗ บ้านสี่แยกสมบูรณ ตำบลชำฮ่อ อำเภอเขาชะเมา ดินขุดประมาณ ๑๑๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๒.๓ แก้มลิงหมู่ ๖ บ้านแก่งหวาย แห่งที่ ๑ ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ ดินขุดประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการ

๒.๔ แก้มลิงหมู่ ๗ บ้านเขาไม้ฉนวน แห่งที่ ๒ ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ ดินขุดประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ระหว่างเสนอของบประมาณโครงการภายใต้กรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒.๕ แก้มลิงหมู่ ๖ บ้านแก่งหวาย แห่งที่ ๒ ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ ดินขุดประมาณ ๗๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการ

ทั้งนี้ การพัฒนาแก้มลิงรอบอ่างเก็บน้ำประแสร์ดังกล่าวข้างต้น หากดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้เก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๗๖๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านการอุปโภคบริโภค และด้านเกษตรกรรมบริเวณรอบอ่างได้

คำตอบข้อที่ ๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแผนในการทำแนวคันดินกั้นน้ำเพื่อใช้กักเก็บน้ำในฤดูแล้ง โดยกรมชลประทานได้ตรวจสอบพื้นที่เพื่อพิจารณาเบื้องต้นร่วมกับผู้นำท้องถิ่นแล้ว มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการขุดสระแก้มลิงขนาดใหญ่เพื่อใช้เก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง เพื่อรองรับแนวทางการป้องกันในอนาคตได้